Ć.j. S 11/01-755/01-OF V Brně dne 7. června 2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 11/01, zahájeném dne 19.2.2001 na návrh společností LASSELSBERGER HOLDING-INTERNATIONAL GmbH, se sídlem 3380 Pöchlarn, Wörth 1, Rakousko a DEUTSCHE STEINZEUG Cremer & Breuer AG, se sídlem Servaisstrasse, 53347 Altfter – Witterschlick, Spolková republika Německo, právně zastoupených Mgr. Dagmar Dubeckou, advokátkou advokátní kanceláře KOCIÁN ŠOLC BALAŠTÍK, se sídlem Jindřišská 34, PSČ 110 00 Praha 1, na základě plných mocí ze dne 31.1.2001 a 19.2.2001, ve věci udělení povolení ke spojení podniků LASSELSBERGER HOLDING-INTERNATIONAL GmbH, se sídlem 3380 Pöchlarn, Wörth 1, Rakousko a DEUTSCHE STEINZEUG Cremer & Breuer AG, se sídlem Servaisstrasse, 53347 Altfter-Witterschlick, Spolková republika Německo, ve smyslu § 8a zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., vydává jako orgán příslušný podle § 11 odst. 1 písm. a) téhož zákona toto

r o z h o d n u t í:

Spojení podniků, k němuž dochází tím, že společnost LASSELSBERGER HOLDING-INTERNATIONAL GmbH, se sídlem 3380 Pöchlarn, Wörth 1, Rakousko získá na základě písemného ujednání označeného jako „Ohlášení záměru“ ze dne 4.11.2000 přímou kontrolu nad společností DEUTSCHE STEINZEUG Cremer & Breuer AG, se sídlem Servaisstrasse, 53347 Altfter – Witterschlick, Spolková republika Německo, a to nabytím nejméně prosté většiny akcií této společnosti, a to v důsledku vkladu jejích majetkových účastí v českých podnicích (Chlumčanské keramické závody a.s., se sídlem Chlumčany, IČ 45357277 a KERAMIKA Horní Bříza a.s., se sídlem Horní Bříza, IČ 45359946), které jsou v současné době v držení tuzemské společnosti LASSELSBERGER s.r.o., se sídlem Adélova 1, Plzeň, IČ 25238078 do společnosti DEUTSCHE STEINZEUG Cremer & Breuer AG, se sídlem Servaisstrasse, 53347 Altfter – Witterschlick, Spolková republika Německo, a též v důsledku navýšení základního kapitálu této společnosti, případně nákupu akcií od akcionářů společnosti DEUTSCHE STEINZEUG Cremer & Breuer AG, se sídlem Servaisstrasse, 53347 Altfter – Witterschlick, Spolková republika Německo, je ve smyslu § 2 odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., spojením podniků, k němuž dochází v cizině, a jehož účinky se projevují na tuzemském trhu. Toto spojení se

podle § 8a odst. 2 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.

povoluje.

Současně Úřad pro ochranu hospodářské soutěže stanovuje účastníku řízení splnění níže uvedených omezení a závazků z důvodu nezbytné ochrany hospodářské soutěže s přihlédnutím k možným dopadům na konečné spotřebitele.

Společnosti LASSELSBERGER HOLDING-INTERNATIONAL GmbH, se sídlem 3380 Pöchlarn, Wörth 1, Rakousko, se stanoví splnění níže uvedených závazků pod body 1 - 3 a současně též na základě posouzení Úřadu omezení uvedené v bodě 4.

1. zachovat pro všechny konkurenty tuzemských společností Chlumčanské keramické závody a.s., se sídlem Chlumčany, IČ 45357277, KERAMIKA Horní Bříza a.s., se sídlem Horní Bříza, IČ 45359946 a RAKO a.s., se sídlem Rakovník, Šamotka 246, IČ 14803011 stávající otevřené distribuční sítě, fungující na principu volného a rovnoprávného přístupu, a to za účelem realizace dodávek jejich výrobků, surovin a materiálů,

2. zachovat stávající (historické) značky výrobků všech spojením podniků dotčených tuzemských společností (Chlumčanské keramické závody a.s., se sídlem Chlumčany, IČ 45357277, KERAMIKA Horní Bříza a.s., se sídlem Horní Bříza, IČ 45359946 a RAKO a.s., se sídlem Rakovník, Šamotka 246, IČ 14803011) a zajistit jejich dodávky na trh České republiky nejméně v objemu realizovaných dodávek za rok 2000 podle jednotlivých druhů výrobků,

3. zajistit udržení cenového rozdělení stávajících keramických výrobků společnosti Chlumčanské keramické závody a.s., se sídlem Chlumčany, IČ 45357277, KERAMIKA Horní Bříza a.s., se sídlem Horní Bříza, IČ 45359946 a RAKO a.s., se sídlem Rakovník, Šamotka 246, IČ 14803011, a to tak, že v nabídce pro tuzemský trh nebude snižován podíl výrobků nižší cenové kategorie,

4. zachovat dodávky kaolínu těženého ve společnosti KERAMIKA Horní Bříza a.s., se sídlem Horní Bříza, IČ 45359946 a dodávaného na trh České republiky všem stávajícím tuzemským odběratelům, a to v objemu nejméně dodávek realizovaných v roce 2000,

5. doba plnění uvedených omezení a závazků se společnosti účastníka řízení, tedy společnosti LASSELSBERGER HOLDING-INTERNATIONAL GmbH, se sídlem 3380 Pöchlarn, Wörth 1, Rakousko stanoví na 5 let od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí s tím, že společnosti účastníka řízení se dále ukládá zasílat Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže písemné vyhodnocení plnění výše uvedených závazků a omezení pod body 1-4 za každý uplynulý kalendářní rok, a to v termínu nejpozději do konce ledna roku následujícího.

O d ů v o d n ě n í

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 19.2.2001 správní řízení podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

(dále jen „správní řád“), ve spojení s § 12 zákona č. 63/1991 Sb. o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění (dále jen „zákon“), ve věci udělení povolení ke spojení podniků LASSELSBERGER HOLDING-INTERNATIONAL GmbH, se sídlem 3380 Pöchlarn, Wörth 1, Rakousko (dále jen „LSBG INT“) a DEUTSCHE STEINZEUG Cremer & Breuer AG, se sídlem Servaisstrasse, 53347 Altfter – Witterschlick, Spolková republika Německo (dále jen „DS“). Ke spojení obou společností dochází způsobem blíže specifikovaným ve výroku rozhodnutí. Návrh podaly obě spojující se společnosti, které právně zastupovala Mgr.Dagmar Dubecká, advokátka advokátní kanceláře KOCIÁN ŠOLC BALAŠTÍK, se sídlem Jindřišská 34, 110 00 Praha 1. V průběhu správního řízení dospěl Úřad k závěru, že účastníky správního řízení nejsou obě spojující se společnosti, ale pouze společnost LSBG INT, která získává přímou kontrolu nad společností DS. Dne 15.3.2001 vydal Úřad v této věci procesní rozhodnutí č.j. S11A/01 – 116/01 – 0F, kterým bylo společnosti DS odňato ve smyslu § 14 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, postavení účastníka řízení v předmětném správním řízení. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 2.4.2001. Účastníkem správního řízení je tedy pouze společnost LSBG INT. V rámci posouzení předmětného spojení podniků přihlédl Úřad též k dřívější existenci majetkových a personálních vazeb mezi společností účastníka řízení a tuzemskými společnostmi Chlumčanské keramické závody a.s., se sídlem Chlumčany, IČ 45357277 a KERAMIKA Horní Bříza a.s., se sídlem Horní Bříza, IČ 45359946, znamenající nepřímou kontrolu účastníka řízení nad těmito společnostmi, které se po realizaci posuzovaného spojení dále upevní, jak uvedeno níže. V průběhu správního řízení došlo také ke změně v právním zastoupení účastníka řízení. Na základě plné moci ze dne 26.4.2001 se dnem 30.4.2001 stal právním zástupcem společnosti LSBG INT ve správním řízení JUDr. Vladimír Koubek, advokát advokátní kanceláře se sídlem ul. 28. října 19, České Budějovice. Současně byla ze strany LSBG INT vypovězena plná moc k zastupování ve správním řízení udělená Mgr. Dagmar Dubecké.

Při posuzování spojení a jeho účinků na tuzemský trh vycházel Úřad zejména z následujících podkladových materiálů:

- žádost o udělení povolení ke spojení podniků, včetně všech doplnění tohoto návrhu,
- doklad o zaplacení správního poplatku,
- plná moc k zastupování účastníka řízení,
- výpisy z obchodních rejstříků účastníka řízení a dalších transakcí dotčených společností,
- informace o spojovaných společnostech a o společnostech jimi kontrolovaných, a to zejména na území České republiky,
- ohlášení záměru ze dne 4.11.2000 uzavřeného mezi spojujícími se společnostmi, z kterého mj. vyplývá získání a způsob kontroly účastníka řízení nad DS,
- vyplněný formulář vztahující se k oznámení spojení LSBG INT a DS,
- údaje konkurentů, odběratelů, Českého statistického úřadu a údajů GŘ cel ČR, včetně dalších relevantních informací vztahujících se k problematice postavení spojujících se společností na ve správním řízení vymezených relevantních trzích v ČR,
- posudky zpracované odbornými institucemi ve věci zaměnitelnosti výrobků dodávaných spojujícími se společnostmi na trh ČR,
- dotazníková akce mezi spotřebiteli k zjištění reaktivní zastupitelnosti hlavních výrobků dodávaných spojujícími se společnostmi na trh ČR,
- vyjádření konkurentů a odběratelů spojujících se společností k této problematice ze soutěžního pohledu,

- přijaté závazky účastníka řízení z důvodů zajištění ochrany hospodářské soutěže a ochrany zájmů konečných spotřebitelů, které je připraven přijmout v případě, že bude posuzované spojení podniků Úřadem povoleno,
- hospodářské výhody spojení předložené účastníkem řízení.

Úřad v souladu s § 11 odst. 1 písm. j) zákona zveřejnil v Obchodním věstníku č. 10/01 ze dne 7.3.2001 oznámení o podání návrhu na zahájení správního řízení ve věci udělení povolení ke spojení výše uvedených podniků s tím, že případné připomínky je možno zaslat Úřadu do 8 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení. Na základě uvedeného oznámení byla vznesena jediná připomínka. Tato připomínka se však netýkala problematiky související s oblastí hospodářské soutěže. Předmětem připomínky byla ochrana zájmů minoritních akcionářů společnosti RAKO a.s., se sídlem Rakovník, Šamotka 246, IČ 14803011 (dále jen „RAKO“) v souvislosti s avizovaným spojením podniků, neboť společnost RAKO je kontrolována společností DS. Vzhledem ke skutečnosti, že k řešení problematiky, která je obsahem připomínky, není Úřad příslušný, byl o této skutečnosti odesílatel písemně vyrozuměn. Tím byla připomínka vypořádána.

Účastník řízení byl seznámen ve smyslu §12 odst. 6 zákona s výsledky šetření dne 4.6.2001 s tím, že Úřad stanoví omezení a závazky nezbytné pro ochranu hospodářské soutěže. Účastník řízení se k seznámení s výsledky šetření vyjádřil téhož dne, a to bez připomínek. Ve věci nepřednesl další návrhy na doplnění dokazování.

1. Charakteristika spojovaných subjektů

Z podkladů předložených účastníkem řízení bylo zjištěno, že společnost LSBG INT nepřímo kontroluje prostřednictvím své dceřiné společnosti LASSELSBERGER, s.r.o., se sídlem Adélova 1, Plzeň tuzemské společnosti KERAMIKA Horní Bříza a.s., se sídlem Horní Bříza, IČ 45359946 (dále jen „KHB“) a Chlumčanské keramické závody a.s., se sídlem Chlumčany, IČ 45357277 (dále jen „CHKZ“). Druhý ze spojovaných podniků (DS) kontroluje v České republice zejména společnost RAKO a.s., se sídlem Rakovník, Šamotka 246, IČ 14803011. Uvedené tuzemské podniky jsou významnými výrobci zejména obkladových materiálů. Spojením podniků LSBG INT a DS dochází tedy současně ke spojení všech tří uvedených tuzemských společností. Ke spojení dochází konkrétně tím, že společnost LSBG INT vkládá své majetkové podíly v českých společnostech CHKZ a KHZ do společnosti DS, která již přímo kontroluje společnost RAKO a současně získává nejméně prostou většinu akcií společnosti DS.

LSBG INT je obchodní společnost, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Zemským soudem v St. Pöltenu pod zn. FN 137944 i, a byla založena na základě společenské smlouvy ze dne 27.9.1995. Základní kapitál obchodní společnosti činí 34 000 000,- ATS a je plně splacen vkladem společníka, kterým je společnost LASSELSBERGER VERWALTUNGS-UND BETEILIGUNGSGESCHELLSCHAFT M.B.H. Společnost zastupují jednatelé Anton a Ing. Josef Lasselsbergerovi, a to každý samostatně. V České republice společnost vlastní 100% obchodní podíl ve společnosti LASSELSBERGER s.r.o., (dále jen „LSBG“), jak bylo již shora uvedeno, která je její dceřinou společností. Základní kapitál LSBG činí 100 100 000 Kč. Jediným společníkem LSBG je v současné době LSBG INT. Hlavním předmětem podnikání této společnosti je koupě a prodej zboží, poradenská činnost v oboru technologie a výroby keramiky, reklamní a propagační činnost, ekonomické a organizační poradenství.

Společnost LSBG vlastní cca 48 % základního kapitálu ve společnosti CHKZ a cca 34,35 % základního kapitálu společnosti KHB. Společnost LSBG přímo kontroluje oba tuzemské subjekty prostřednictvím uvedeného akciového podílu ve spojení s personálním propojením. Tyto dva aspekty umožňují společnosti LSBG ovlivňovat soutěžní chování jmenovaných společností. Na základě uvedených skutečností vykonává LSBG INT nepřímou kontrolu nad společnostmi CHKZ a KHB. V této souvislosti je třeba uvést, že na základě obchodních jednání dojde k dalšímu podstatnému navýšení akciového podílu LSBG v obou kontrolovaných společnostech, což současně znamená i upevnění kontroly nad tuzemskými společnostmi ze strany LSBG INT.

CHKZ je akciovou společností, jejíž základní kapitál činí 534 910 000,- Kč. Nejvýznamnějším akcionářem je společnost LSBG, jejíž akciový podíl v této společnosti bude navýšen na více než 90 % základního kapitálu. Hlavním předmětem činnosti CHKZ je výroba obkladových materiálů (zejména neglazovaných slinutých dlaždic, glazovaných dlaždic, neglazovaných hutných dlaždic) a těžba surovin – kaolínů a živců.

KHB je akciovou společností, jejíž základní kapitál činí 980 684 000,- Kč. Mezi nejvýznamnější akcionáře patří společnost LSBG, jejíž akciový podíl bude navýšen přibližně na 90 % základního kapitálu společnosti. Hlavním předmětem podnikání KHB je výroba obkladových materiálů (zejména obkladaček), dále kaolínů a malířských nátěrů.

DS je akciovou společností založenou a existující podle práva Německé spolkové republiky. Základní kapitál společnosti činí 79 128 000 EUR. Mezi stávající nejvýznamnější akcionáře DS patří rodina Cremer s podílem 64 % a společnost LSBG INT s podílem 10 % Akcie jsou veřejně obchodovatelné. Hlavním předmětem podnikání DS je výroba obkladových materiálů, kameninových rour a výroba elektrotechnických a kontrolních zařízení. Z majetkových účastí vztahujících se přímo k posuzovanému spojení je třeba uvést majetkovou účast ve společnosti RAKO a.s., která představuje 95,33 % základního kapitálu společnosti. Společnost DS působí prostřednictvím RAKO ve společnostech Glazura s.r.o., se sídlem v Roudnici nad Labem (výroba a prodej polotovarů pro keramickou a sklářskou výrobu, frity, glazury, barvy, barvítka a preparáty kovů), kde vlastní RAKO 100 % podíl.

Společnost DS působí prostřednictvím své dceřiné společnosti Steinzeug Abwassersysteme GmbH (51,1 %) ve společnosti Calofrig Keramo, s.r.o., Borovany (těžba a úprava silikátových surovin, výroba stavebních hmot a materiálů), kde Steinzeug Abwassersysteme GmbH vlastní 100% podíl.

RAKO je akciovou společností, jejíž základní kapitál činí 1 136 179 000 Kč. Nejvýznamnějším akcionářem je DS. Hlavním předmětem podnikání RAKO je výroba obkladových materiálů (zejména keramické obkládačky pro vnitřní i venkovní použití a slinuté dlaždice).

Ve správním řízení byly posuzovány veškeré vlastnické vztahy a personální vazby spojovaných podniků, zejména přímé majetkové účasti v konkrétních podnicích v tuzemsku i v zahraničí, případně majetkové účasti vlastněné nepřímo prostřednictvím jimi ovládaných společností. Veškeré informace z této oblasti měl Úřad ve správním řízení k dispozici.

Relevantní trh

Relevantní trh je označením pro prostorový a časový souběh nabídky a poptávky po takovém zboží, službách a výkonech, které jsou z hlediska uspokojení určitých potřeb uživatelů (odběratelů těchto výrobků, služeb a výkonů) shodné nebo vzájemně zastupitelné. Vymezení relevantního trhu je založeno na posouzení tří aspektů – výrobkového, geografického a časového.

- **věcné vymezení relevantního trhu**

Věcně relevantní trh zahrnuje všechno zboží, které je spotřebitelem považováno za shodné, zaměnitelné nebo vzájemně zastupitelné na základě jeho vlastností, ceny a zamýšleného způsobu užití (poptávková substituce), nebo které sice není substitutem z hlediska poptávky, ale u kterého lze v krátkém časovém období bez významných nákladů na produkci takovýchto substitutů přejít (nabídková substituce).

Jak je uvedeno výše v charakteristice spojovaných subjektů, společnosti se zabývají především výrobou obkladových prvků, a to keramických, těžbou a zpracováním surovin, a výrobou polotovarů a dalších materiálů pro průmyslové využití v keramickém průmyslu.

Více než jedním ze spojovaných podniků jsou produkovány keramické obkladové prvky, křemičité písky, jíly a drcené kamenivo. Kaolín, živce, frity, barvítka a malířské nátěry jsou produkovány jen jedním ze spojovaných subjektů.

Úřad se podrobně zabýval keramickými obkladovými prvky, a to z důvodu, že jsou vyráběny tuzemskými společnostmi, které jsou posuzovaným spojením dotčeny (CHKZ, KHB a RAKO), a současně na základě odborných posudků posuzoval jejich zaměnitelnost s ostatními druhy materiálů. Uvedené tuzemské společnosti vyrábějí obkládačky a dlaždice, a to glazované i neglazované, přičemž CHKZ jsou zaměřeny na výrobu dlaždic, KHB na výrobu obkládaček a RAKO vyrábí jak obkládačky, tak i dlažbu. Mezi hlavní vlastnosti keramických obkladů a dlažeb patří tvrdost, pevnost, otěruvzdornost, mrazuvzdornost, nasákavost a životnost.

Keramické obklady a dlažby se vyrábí v několika rozměrech ve tvarech zpravidla čtverce nebo obdélníku (jsou i dlažby osmiúhelníkové). Nejběžnější rozměry pro obklad jsou (v centimetrech) 10x10, 15x15, 20x20, 10x20, 20x25, větší rozměry nejsou pro keramický obklad typické, i když jsou výrobci nabízející i rozměr 60x60, případně větší. Typické rozměry jsou nabízeny v tloušťkách 6 až 8 mm. Keramické dlažby jsou v rozměrech 15x15, 20x20, 20x25, 30x30, 40x40, 60x60, zřídka ve větších. Rozměr dlaždice se často liší podle výrobce, zvláště zahraniční výrobci mají rozměry dlaždic (platí i pro obklady) např. 33,3x33,3 nebo 21,7x21,7 apod. Obvyklá tloušťka dlaždic je 7 až 9 mm, pro velkorozměrové dlaždice až 15 mm. Záleží i na způsobu výroby, např. tažené dlaždice neglazované mají větší tloušťku při stejném rozměru jako jiné typy.

Pro velké množství rozměrových řad a různých doplňujících prvků, jako jsou ukončující pásky, tzv. „listely“, přechodové prvky (mezi obkladem a dlažbou), ozdobné obkladačky, a v neposlední řadě značné množství barevných odstínů s různými povrchovými úpravami, jsou keramické obklady a dlažby mezi spotřebiteli oblíbeny a používány v širokém měřítku.

Keramický obklad je používán tam, kde požadavek spotřebitele není uspokojen stávající úpravou povrchu. Nejčastější použití je v bytové výstavbě, kde je keramický obklad použit v koupelnách a WC, v kuchyních a případně v jiných částech bytu. Místnosti sociálních zařízení jsou keramickým obkladem vybavovány jak v občanské výstavbě (školy, nemocnice, sportovní a obchodní centra…), tak i v průmyslové výstavbě (šatny a umývárny pro zaměstnance…). Pro své vlastnosti se keramický obklad používá při průmyslové výrobě tam, kde nároky prostředí vyžadují použití odpovídajících materiálů – chemický a potravinářský průmysl, výroba potravin a nápojů, elektronika apod. Pro snadnou údržbu je keramický obklad používán i v exteriéru – obklad budov (zcela nebo zčásti), sportoviště i občanská vybavenost.

Keramická dlažba má použití obdobné jako keramický obklad, její použití je však širší, neboť snese téměř všechny nároky na povrch podlahy jak v interiéru, tak v exteriéru. Předně je to rovinatost, požadovaná pevnost a tvrdost, odolnost vůči namáhání provozem, odolnost vůči vodě (případně chemikáliím), barevná i rozměrová variabilnost a relativně snadná pokládka a údržba s možností výměny případně poškozených dlaždic.

Keramický obklad i dlažba se zpravidla na podklad lepí, existuje velké množství přípravků na lepení, ať už lepidel na cementové bázi či dvousložkových. Podklad musí být před lepením připraven, zpravidla musí být čistý, suchý a dostatečně rovný. Speciálními přípravky lze docílit požadovaného stavu podkladu (penetrační nátěry, samonivelační stěrky). Lepení se provádí buď celoplošně, nebo bodově (to je možné pouze v případě obkladů). Dlažbu je možno za určitých předpokladů pokládat i tzv. nasucho, do pokládacích terčů (terasy, ploché střechy budov). Spáry mezi lepenými obklady a dlažbami se vyplňují spárovací hmotou, tloušťka spáry se pohybuje obvykle od 2mm do 1 cm v závislosti na velikosti obkladu či dlažby (čím větší prvek tím větší spára), jinak je na uživateli, jakou tl. spáry požaduje. Spárovací hmoty se vyrábí v ucelené barevné řadě odstínů, výrobci dlažeb často nabízí i tuto hmotu. Jak lepidla, tak i spárovací hmoty jsou vyráběny i v provedení rychle tuhnoucí (alternativně je možno do lepidel přidat speciální přísadu) a v provedení pro použití na rozměrově nestálý (jiná tepelná roztažnost podkladu a dlažby) či tepelně namáhaný podklad (podlahové vytápění). Pro ucelenou nabídku pro obkladové prvky je na trhu nabízen i poměrně široký sortiment dalších výrobků, jako ukončovací, rohové a přechodové lišty (plastové, hliníkové, mosazné) v různých tloušťkách, barvách a tvarovém provedení.

Zastupitelnost keramických obkladů a dlažeb

Účastník řízení rozdělil obkladové a stavební materiály dle oblasti použití na:

- Podlahové materiály pro veřejný a komerční sektor – k tomuto účelu se využívají keramické dlaždice glazované i neglazované, které jsou v tomto segmentu zastupitelné litými podlahami betonovými i z umělých pryskyřic, dlažbami z umělého kamene, dlažbami z vymývaného betonu i dalšími druhy zátěžových podlah.
- Obkladové materiály na fasády – tyto obkladové materiály jsou využívány vedle skla, speciálních nátěrových hmot pro povrchovou úpravu fasád, přírodního či umělého kamene, hliníkových prvků apod.
- Vnitřní obklady pro veřejný sektor – pro obdobné účely jako keramické obklady je využíván přírodní i umělý kámen, stříkané tapety, speciální nátěrové hmoty.
- Bazény – alternativou jsou laminátové bazény, různé druhy akrylátových nátěrů.
- Materiály pro podlahové krytiny pro využití v interiérech – v tomto segmentu existuje široká nabídka jiných podlahových krytin vykazujících z pohledu spotřebitele podobné užitné

vlastnosti – od plovoucích podlah, laminátových a dřevěných, přes různé druhy PVC krytin až po parkety.

- Obkladový materiál pro kuchyně – v podmínkách ČR je tento materiál zastupitelný některými druhy plastických a odvozených hmot „umakart“ .

Pro posouzení vzájemné zaměnitelnosti a zastupitelnosti keramických obkladů a dlažeb s jinými materiály při stanovení jejich použitelnosti zadal Úřad odborným pracovištím zpracování odborného posudku ve výše uvedené věci. Byly zpracovány dva odborné posudky, z nichž vyplývá následující.

První posudek ve věci vzájemné zaměnitelnosti a zastupitelnosti keramických obkladových materiálů byl zpracován s jejich rozčleněním dle použití na svislé plochy a vodorovné plochy, s dalším dělením na použití v interiéru a exteriéru.

a) Pro svislé plochy v interiéru rozčlenil výrobky do 10 skupin, které posuzoval z hlediska důležitých vlastností ve vztahu k jejich použitelnosti. Pro čtyři charakteristické vlastnosti použití keramických obkladů v interiéru (odolnost proti vodě, odolnost proti chemikáliím, odolnost proti opotřebení-tvrdost, čistitelnost-hygiena) určil několik skupin jiných výrobků s větší či menší vhodností použití v daném prostředí. Z toho vyplývá dle vyhodnocení možná zastupitelnost keramických obkladů s dřevěnými obklady a s deskami na bázi dřeva, s korkem, s tapetami a se speciálními výrobky (např. akustickými), i zastupitelnost s nátěry a nástřiky. Z pohledu ostatních vlastností jako je vzhled, stálobarevnost, rozměrová přesnost a stálost, konstatoval posudek širokou zastupitelnost všech skupin výrobků.

b) Pro svislé plochy v exteriéru byly skupiny výrobků rozčleněny do 11 skupin s konstatováním, že všechny materiály splňují základní požadavek na odolnost proti vlivům povětrnosti (musí tak být deklarovány výrobcem). Požadavek na snadnou čistitelnost se uplatňuje tam, kde dochází k většímu znečištění a případná obnova je drahá nebo pracná. Uváděné skupiny výrobků byly označeny za obecně zaměnitelné.

c) Vodorovné plochy v interiéru z hlediska použití materiálu byly pokryty 10 skupinami výrobků. Pro běžné bytové prostory posudek konstatoval zaměnitelnost všech uváděných podlahovin (PVC, koberce, plovoucí podlahy a parkety, korek, keramické prvky, licí podlahoviny, stavební kámen, umělý kámen, gumové podlahoviny, přírodní linoleum). Tam, kde je kladen větší důraz na opotřebení, jsou používány, a jsou tedy i zaměnitelné, skupiny výrobků: keramické prvky, licí podlahoviny, stavební kámen, přírodní kámen a gumové podlahoviny. Ostatní skupiny výrobků jsou používány jen omezeně.

d) Pro vodorovné plochy v exteriéru bylo určeno 6 skupin výrobků, a to mimo keramické prvky stavební kámen, betonové dlaždice a zámková dlažba, terasová dlažba, tavený čedič, licí podlahoviny a betonové podlahy s polymerbetony a nátěry. Rozhodující pro použití v exteriéru je odolnost proti povětrnostním vlivům. Všechny výše uvedené skupiny výrobků se dodávají v potřebných pevnostních kategoriích a s dostatečnou odolností proti opotřebení. Také z hlediska kluznosti jsou dodávány vhodné povrchové úpravy. Tím byly určeny uvedené výrobky za obecně dobře zaměnitelné.

Závěr prvého odborného posudku vyznívá pro zaměnitelnost a zastupitelnost keramických obkladů a dlažeb s jinými materiály. Posudek se zabýval i hrubým srovnáním cenové úrovně jednotlivých skupin výrobků v členění použití na vodorovných a svislých plochách v interiéru a exteriéru. Z nich je patrné, že průměrné cenové rozmezí (v Kč/m^2) keramických materiálů je srovnatelné, až na výjimky jako nátěry a nástřiky a licí podlahoviny, s ostatními skupinami výrobků považovanými za zaměnitelné.

Druhý odborný posudek o vzájemné zaměnitelnosti a zastupitelnosti keramických obkladových materiálů s jinými materiály postupoval pro vyhodnocení daného zadání v těchto krocích:

- vytipování různých prostor podle účelu jejich využití,
- volba alternativních materiálů,
- stanovení cen keramických i alternativních materiálů,
- posouzení možnosti zaměnitelnosti a zastupitelnosti alternativních materiálů s materiály keramickými.

Při určení různých prostor podle účelu jejich využití byly voleny prostory všech běžných druhů tak, aby byly postiženy všechny obvyklé prostory, kde se keramické obklady a dlažby používají. Jako materiály alternativní k materiálům keramickým byly zvoleny materiály běžně používané ve stavebnictví pro vytváření podlah a povrchových úprav stěn.

Základní kritérium výběru bylo, aby alternativní materiál splňoval požadavky z hlediska funkčnosti daného prostoru obdobně jako materiál keramický.

Jako alternativní materiály pro podlahy byly zvoleny PVC, parkety, koberce, plovoucí dřevěná či laminátová podlaha, stěrky, nátěry, umělý či přírodní kámen, monolitický beton, betonová dlažba, litý asfalt a teraco.

Jako alternativní úpravy povrchů stěn byly zvoleny omítky, nátěry, dřevěný obklad, tapety, betonový obklad, pohledový beton a lícové zdivo.

Cenové relace keramických obkladů a keramických dlažeb včetně alternativních úprav povrchů svislých a vodorovných ploch byly stanoveny pomocí oceňovacích podkladů ÚRS PRAHA, a.s. (Ústav racionalizace ve stavebnictví), tj. katalogů směrných cen stavebních prací, sborníků cen materiálů používaných ve stavebnictví, dále pomocí oceňovacích podkladů společnosti RTS, a.s. (Real Time System) Brno, tj. směrných cen, cen materiálů a agregovaných položek RTS, a.s. Brno, případně i podle podkladů specializovaných firem. Vyjadřují stávající cenovou úroveň roku 2001.

Alternativní ceny jednotlivých úprav podlah a povrchů stěn mají orientační charakter a jsou stanoveny včetně aplikací jako ceny průměrné. Dle jednotlivých potřeb, v závislosti na povaze budované konstrukce, způsobu zpracování, aplikace, konkrétních požadavků na kvalitu, vzhled a tvar, se mohou lišit.

Možnost zaměnitelnosti a zastupitelnosti alternativních materiálů s materiály keramickými byla vyhodnocena pro jednotlivé prostory tak, aby byly zachovány funkční parametry daného konkrétního prostoru bez provozního omezení.

Závěrem se v posudku konstatuje, že na trhu existuje dostatečné množství výrobků, kterými lze nahradit výrobky keramické, aniž by to významně zvyšovalo pořizovací náklady popřípadě snižovalo užitnou hodnotu stavby. Uvedenými substituty, i když nemají stejné vlastnosti jako keramické obkladové materiály, jsou keramické obklady zastupitelné.

Na základě výše uvedených informací Úřad došel k závěru, že keramický obklad a keramickou dlažbu lze obecně zahrnout mezi obkladové materiály.

Dalším výrobkem, který produkuje a na trh ČR dodává jeden ze spojovaných soutěžitelů (KHB), je surovina – kaolín, kdy je jeho značná vytěžená část spotřebována v keramickém průmyslu. Podniky účastnící se spojení jako vedoucí producenti keramických materiálů jsou tedy zároveň jeho hlavními spotřebiteli. Pouze část produkce podniků účastnících se spojení nevyužitá pro vlastní výrobu je dodávána především výrobcům papíru a

umělých vláken. Na trhu kaolínu je ze spojovaných podniků významným producentem pouze KHB, přičemž velká část produkce je určena pro export.

Živec, další materiál produkovaný jedním ze soutěžitelů, se používá v oblasti výroby keramiky a skla. Těžbou a zpracováním živců se zabývá pouze společnost CHKZ a její dceřiná společnost Calofrig a.s., Borovany.

Barvítka jsou speciální materiály pro povrchovou úpravu keramických obkladů. Barvítka produkuje dceřiná společnost Glazura společnosti RAKO. Veškerou produkci společnosti Glazura odebírají výrobci keramických obkladů, tj. podniky účastnící se spojení. Hlavním odběratelem je CHKZ s odběrem cca 200t, zbylá část domácího trhu je představována dovozy ze Španělska, Itálie a Německa.

Malířské nátěry jsou ze spojovaných subjektů produkovány společností KHB, která je tradičním výrobcem vodou ředitelných malířských nátěrů řady Primalex. Na tomto trhu zaujímá dominantní postavení již od roku 1987.

Ostatní výrobky produkované spojovanými subjekty nezaujímají na tuzemském trhu významné postavení, jejich tržní podíl nedosahuje ani se neblíží posuzované hranici 30 %.

Vzhledem ke skutečnostem výše uvedeným vymezil Úřad věcně relevantní trh jako:

- trh obkladových materiálů
- trh kaolínu
- trh živců
- trh barvítek
- trh malířských nátěrů

- **vymezení relevantního trhu z hlediska geografického**

Relevantní trh z hlediska geografického zahrnuje území, na kterém se realizuje vztah nabídky a poptávky po zboží za dostatečně homogenních podmínek, jimiž se odlišuje od ostatních území, na kterých nabídka a poptávka probíhá za podmínek zřetelně odlišných.

Z pohledu spotřebitele, který, jak již bylo uvedeno, je v naprosté většině případů rozhodující, jde o vymezení, v jak širokém území se spotřebitel může pokoušet o nalezení alternativních zdrojů dodávek zboží vymezeného jako věcně relevantní trh. Spojované subjekty umisťují svoji produkci do podstatně širšího prostoru než je území České republiky.

Z hlediska geografického je relevantním trhem celé území ČR, neboť podmínky jsou pro zákazníky na území České republiky homogenní.

- **vymezení relevantního trhu z hlediska časového**

Vymezení trhu z hlediska časového vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Dodávky věcně relevantních trhů jsou distribuovány dodávkami po celý kalendářní rok. Z uvedeného důvodu byl relevantní trh z hlediska časového vymezen jako trh trvalý. Pro

posuzování spojení byl sledován poslední finanční rok, tedy rok 2000 s přihlédnutím k roku 1999 a 1998.

Úřad provedl toto vymezení na základě podkladů poskytnutých účastníkem řízení, vlastních zjištění a dalších získaných podkladů.

Postavení spojovaných subjektů na trhu

Na trhu obkladových materiálů v České republice působí mimo spojující se podniky celá řada dalších subjektů. Tyto společnosti dodávají na trh jiné materiály než keramické obkladové materiály v ČR vyráběné výhradně spojujícími se subjekty, které jsou na základě odborných posudků v obecné rovině zastupitelné s ostatními druhy obkladových materiálů, jak bylo podrobně uvedeno v předcházející části odůvodnění tohoto rozhodnutí. Tato skutečnost podstatným způsobem snižuje nebezpečí možných negativních dopadů posuzovaného spojení na trh.

Úřad pro posouzení spojení zjišťoval tržní podíl jednotlivých spojovaných subjektů na trhu České republiky, to je společností RAKO, KHB a CHKZ, s přihlédnutím k dodávkám realizovaným společnostmi, které získávají nad tuzemskými výrobci kontrolu tak, jak je uvedeno ve výroku a odůvodnění tohoto rozhodnutí. Zjišťoval i další výrobce, kteří působí v ČR na věcně vymezených relevantních trzích, zaměřil se i na hodnoty dovozu zboží dle relevantních trhů s určením hlavních zemí, příp. oblastí, z nichž je dovoz do ČR realizován a jejich podílu jak na celkovém dovozu, tak i na trhu ČR.

Na relevantních trzích mají jednotlivé subjekty před daným spojením tržní podíl vyšší než 30 % (trh kaolínů, živců, barvítek a malířských nátěrů), na relevantním trhu obkladových materiálů je tržní podíl každého ze spojovaných subjektů podstatně nižší než 30 %.

Po spojení výše uvedených subjektů na vymezeném relevantním trhu kaolínů, živců, barvítek a malířských nátěrů nedojde k navýšení tržního podílu. Na vymezeném relevantním trhu obkladových materiálů dojde daným spojením k překročení 30% hranice.

Spojením významných producentů keramických obkladů a dlažeb (RAKO, CHKZ a KHB), se sice posílí postavení uvedených subjektů na trhu obkladových materiálů, ale vzhledem k existenci alternativy vůči keramickým obkladům a dlažbám nelze přisuzovat spojení takové možné negativní dopady jako v případě, že by tato alternativa neexistovala.

Tuzemští výrobci (RAKO, CHKZ a KHB) značnou část své produkce vyváží, z údajů poskytnutých účastníkem řízení i z údajů získaných Úřadem je zřejmé, že za poslední tři roky vzrostl podíl exportu z celkové produkce zmíněných výrobců z cca 50 % na téměř 60 %. Nejvíce se vyváží do SRN a do Polska, a to téměř do každé země téměř 30 % podílu celkového vývozu, dále na Slovensko cca 8 % podílu celkového vývozu, do dalších zemí v Evropě i mimo ni směřuje zbývající část vyvážené produkce. Vyvezená produkce keramických obkladů a dlažeb je více než třikrát větší ve srovnání s dovezeným množstvím.

Na trhu kaolínu nedojde při realizaci daného spojení k navýšení tržního podílu společnosti LSB INT, který je již nyní vyšší než 30 %, společnost RAKO na tomto trhu nepůsobí. Dalšími producenty kaolínu jsou Sedlecký Kaolín a.s., Kaolín Hlubany, a.s. a Keramost, a.s. Tito konkurenti nemají žádných připomínek k danému spojení. Prodej kaolínu je realizován bez distribučních sítí, přímo konečným odběratelům, kterými jsou průmyslové podniky.

Na tuzemském trhu živců dále působí společnosti KMK Granit s.r.o., Keramost a.s., Calumite s.r.o. Pro potřeby trhu se realizují z Německa a Finska dovozy tohoto materiálu. Plánovaným spojením LSBG a DS nedojde k navýšení tržního podílu na trhu živců, společnost RAKO na tomto trhu nepůsobí. Oslovení konkurenti k danému spojení nemají žádných připomínek.

Mezi tuzemské výrobce barvítek patří Kersial Praha spol. s.r.o. a MB Sving spol. s.r.o., kteří na oslovení Úřadu nevznesli žádné připomínky k danému spojení. Plánovaným spojením LSBG a DS nedojde k navýšení tržního podílu spojovaných subjektů na tomto trhu, protože společnosti CHKZ a KHB na trhu barvítek nepodnikají.

Na trhu malířských nátěrů byl podíl společnosti KHB v roce 2000 v ČR ve vztahu k obratu přesahující 30 %. Oslovení konkurenti nemají žádných připomínek k danému spojení. Plánovaným spojením LSBG a DS nedojde k navýšení tržního podílu.

Společnosti RAKO, KHB a CHKZ produkují keramické obklady a dlažby (glazované a neglazované dlaždice a obkladačky), které jsou distribuovány z převážné části přes síť nezávislých velkoobchodních společností, specializujících se na prodej keramiky a sanity, výrobky stavební chemie, příp. koupelnové a podlahové doplňky. Zbývající část produkce je distribuována přes společnosti s širším prodejním sortimentem stavebních materiálů a přes stavební společnosti. Distribuční síť pokrývá celé území České republiky.

Ostatní výrobky produkované společnostmi RAKO, KHB a CHKZ jsou v převážné většině prodávány bez distribuční sítě přímo konečným odběratelům, kterými jsou mimo samy spojované společnosti převážně průmyslové podniky.

Zahraniční společnosti distribuují své výrobky prostřednictvím svých distributorů.

Posouzení újmy hospodářské soutěže a hospodářských výhod spojení

Na základě výše uvedeného dospěl Úřad k závěru, že dané spojení podniků naruší hospodářskou soutěž, neboť spojením podniků přesáhne jejich tržní podíl 30 % na výše jmenovaných trzích.

Úřad spojení povolí, jestliže soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese. V ostatních případech Úřad spojení nepovolí (§ 8a odst. 2 zákona).

V další fázi šetření se Úřad zabýval dopady tohoto spojení na hospodářskou soutěž, resp. zkoumal újmu, která v důsledku spojení může vzniknout, přičemž újmu je třeba spatřovat již v samotném faktu narušení soutěže. Jedná se zejména o snížení počtu vzájemně si konkurujících subjektů a v založení nebo posílení dominantního postavení soutěžitele. Újma se projevuje negativním vývojem struktury daného trhu, jehož důsledkem je narušení funkcí hospodářské soutěže.

V případě spojení výše uvedených společností dochází ke snížení počtu soutěžitelů.

Pokud jde o získání nebo upevnění dominantního postavení, je třeba v první řadě zkoumat zejména absolutní podíly spojovaných soutěžitelů na trhu, jakož i vývoj těchto podílů z časového hlediska. Spojením CHKZ, KHB a RAKO dochází na trhu obkladových materiálů k navýšení postavení spojovaných subjektů na tomto trhu, na ostatních trzích zůstává tržní podíl po spojení stejný jako před spojením, neboť na ostatních trzích působí pouze jeden ze spojovaných subjektů. Tento tržní podíl vždy přesahuje hranici 30 %.

Úřad při posouzení výhod spojení podniků soutěžitelů a dopadů spojení na hospodářskou soutěž přihlíží k dalším kritériím, jako jsou bariéry vstupu na trh či očekávaný vstup na trh nového silného soutěžitele. Mezi faktory ovlivňujícími vstup na trh jsou celkové náklady vynaložené v souvislosti se vstupem na trh a náklady na inzerci a propagaci výrobků, investice do výzkumu a vývoje, náklady na organizaci prodeje, marketing a administrativní aparát. Dále jsou to bariéry právních nebo jiných předpisů, které by bránily vstupu příslušného výrobku na trh. Pozornost je třeba věnovat situaci na národním trhu v souvislosti s vývojem na trzích v zahraničí, neboť i v případě, že daný soutěžitel má vysoký podíl na národním trhu, lze v budoucnu počítat i se soutěží z dalších zemí. V daném případě se spojované subjekty stanou součástí významné mezinárodní skupiny. Úřad vzal v úvahu předpokládaný vstup dalšího soutěžitele na trh, a to italské skupiny ITS Ceramiche prostřednictvím v České republice založené společnosti BSK Přestanov, a.s. Na výstavbu závodu (v okrese Ústí nad Labem) udělila vláda České republiky v roce 1999 investiční pobídku. Kapacita nového závodu je uváděna ve výši cca 2 800 tis m2 glazovaného obkladového materiálu s tím, že cca 30 % produkce bude umístěno na trh ČR. Tím dojde i přes mírně rostoucí, a v dalších letech dále více očekávaný nárůst domácí spotřeby keramického obkladového materiálu, k mírnému poklesu tržního podílu, který se projeví buď v produkci současných tuzemských výrobců keramických obkladových materiálů (rozuměno dodávaných na tuzemský trh), nebo v množství dováženého keramického obkladového materiálu. Pokud se jedná o vstup velmi pravděpodobný, což daný případ bezesporu je, a dojde-li k němu v krátkém časovém období, má obdobný přístup i Komise ES (viz rozhodnutí ve věci *Mannesmann/Hoesch*).

Pokud jde o bariéry vstupu na trh, na jedné straně neexistují žádné překážky pro vstup na tuzemský trh ze strany již fungujících zahraničních subjektů. Na straně druhé je z vývoje na evropském trhu patrné, že v oblasti výroby obkladových materiálů hraje rozhodující roli několik skupin ekonomicky silných subjektů, přičemž lze z vývoje posledních let pozorovat tendence k jejich koncentraci.

V případě vstupu na trh prostřednictvím dodávek již existujících výrobců jsou překážky pro tento vstup minimální. *Např. v oblasti dopravy keramických obkladových materiálů z hlavních produkčních zemí (Itálie a Španělska) do České republiky se za jednu kamionovou jednotku pohybují náklady v rozmezí cca 35 – 40 tis. Kč, přičemž běžně lze kamionem přepravit cca 2 – 2,3 tisíc m2 obkladových materiálů. To znamená, že dopravní náklady pro přepravu 1 m2 keramických obkladových materiálů činí cca 15 – 20,- Kč, a do konečné ceny výrobku se významně nepromítají.*

Co se týče relevantního trhu kaolínů a živců, vedle surovinových zdrojů zde hrají určitou negativní roli i náklady na dopravu, které mají, i když vcelku nevýznamný, vliv na finální cenu surovin. Tyto materiály jsou využívány hlavně pro výrobu v keramickém, v případě živců i sklářském průmyslu.

Na trhu barvítek a malířských nátěrů jsou omezení spočívající v dopravních nákladech menší než u keramických obkladových prvků, neboť kilogramové ceny těchto materiálů jsou vyšší a dopravní náklady v rámci Evropy obvykle nedosahují 3 % ceny materiálu. Celní sazby jsou u těchto materiálů dlouhodobě nulové.

Společnosti RAKO, CHKZ i KHB jsou sdruženy v profesním Silikátovém svazu, který vznikl v roce 1992 jako zájmové sdružení, a který sdružuje mimo téměř všechny výrobce keramických materiálů i výzkumná pracoviště a odborné instituce, stejně jako konzultační a poradenské společnosti zabývající se i keramickým průmyslem (celkem cca 40 členů).

Hospodářské výhody spojení

V souvislosti s výše uvedenými dopady spojení na hospodářskou soutěž, resp. újmou, která v důsledku spojení vznikne nebo může vzniknout, se Úřad zabýval hospodářskými výhodami spojení, které byly uvedeny účastníkem řízení ve smyslu § 8a odst. 2 zákona, přičemž pojem „hospodářské výhody“ zákon nedefinuje. Spojení přináší hospodářské výhody těmto subjektům téměř vždy, protože nelze předpokládat, že by měly zájem se vlastním jednáním poškozovat. Z této skutečnosti lze odvodit, že se ve smyslu citovaného ustanovení nejedná především nebo výlučně o výhody těchto subjektů. Hospodářské výhody nejsou čistě soutěžním kritériem, jsou proto Úřadem zvažovány z pohledu veřejného zájmu. Podstatu tohoto zájmu je třeba spatřovat zejména na straně poptávky, tzn. je třeba věc posuzovat z hlediska spotřebitele. Hospodářské výhody jsou dány, jestliže spojení z dlouhodobého hlediska přináší nebo přinese spravedlivý podíl výsledných výhod i spotřebitelům, resp. odběratelům.

Prokázání hospodářských výhod spojení podniků ze strany účastníků řízení je zásadním předpokladem k tomu, aby Úřad posuzované spojení podniků povolil. Tato skutečnost jednoznačně vyplývá z příslušných ustanovení zákona.

V § 8a odst. 2 zákona se v této souvislosti uvádí, citace: *„Ministerstvo spojení povolí, jestliže zúčastnění soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena výhodami, jež spojení přinese. V ostatních případech ministerstvo spojení nepovolí. V rozhodnutí o povolení může ministerstvo stanovit omezení a závazky nezbytné pro ochranu hospodářské soutěže*“, konec citace.

Ve správní řízení poukázal účastník řízení na hospodářské výhody spojení v několika oblastech:

V rovině obecné poukazuje zejména na to, že soustředění zdrojů finančních, vědeckotechnických, kapacitních, surovinových a lidských vede k zachování celosvětové konkurenceschopnosti spojovaných podniků, umožňuje se podstatně zvýšit kvalita nabídky (širší sortiment, rychlejší inovace vyšších řádů, zkrácení dodacích lhůt, vyšší pohotovost dodávek a podstatně kvalitnější servis). Koncentrace výroby umožňuje i celkově náklady, což může vést ke snížení ceny výrobků a tím se zvýší dostupnost kvalitních výrobků širokému spektru zákazníků. V této části dále vyzdvihuje význam vstupu DS do tuzemských společností (RAKO a.s., Chlumčanské keramické závody a.s. a KERAMIKA Horní Bříza a.s.) s tím, že uvádí objem proinvestovaných finančních prostředků do společnosti RAKO (2,45 mld Kč), což mělo za následek stálý růst objemu exportu, a to především do vyspělých zemí. Zdůrazňuje, že očekávaným důsledkem spojení pro spotřebitele je další rozšíření nabídky na trhu v ČR o luxusní a speciální výrobky v dostupných cenových relacích.

V oblasti nových technologií na území ČR informuje, že v letech 2000 – 2004 plánuje skupina DS investovat do dalšího rozšíření výroby celkem 2 mld. Kč, a to v RAKO 800 mil Kč, ve společnosti KHB 600 mil Kč a v CHKZ 400 mil Kč, a to do výrobních zařízení. Přírůstek výroby bude realizován na vývoz. Spojení umožní členům skupiny přístup k patentově chráněné technologii HYDROTECT, jejímž držitelem je DS – jedná se o samočistící a bakteriocidní fasádní obklady. Spojení umožní specializaci jednotlivých dotčených společností.

V oblasti ekologie jsou plánovány zvláštní výdaje na ekologická opatření, a to:

- dobudování uzavřeného okruhového systému čištění odpadních vod,
- dobudování odprašovacích zařízení v přípravnách hmot,
- vybudování zařízení k zachycování volného fluoru unikajícího z vypalovacích pecí.

Na tyto investice je vyčleněno 200 mil. Kč.

Celospolečenské výhody spatřuje účastník řízení zejména:

- ve zvýšení konkurenceschopnosti spojovaných podniků, včetně zachování a vytváření nových pracovních příležitostí (vytvoření nejméně 200 nových pracovních míst), včetně dalšího snižování ekologické zátěže v důsledku modernizace výroby,
- fiskální efekty rozšíření výroby a exportu,
- rozšíření sortimentu, možnosti efektivnější výroby nových designových vzorů, či výroba nových druhů výrobků s použitím progresivních technologií a s vyšší užitnou hodnotou přinášejí přímé výhody konečným spotřebitelům,
- export zboží určeného ke konečné spotřebě přispívá k restrukturalizaci českého průmyslu ve směru od produkce surovin a polotovarů ke zboží s vysokou přidanou hodnotou. Tento trend je vysoce žádoucí jak z hlediska snižování ekologické zátěže na území ČR, tak z pohledu celkového ekonomického růstu,
- investice do jednotlivých tuzemských podniků ve výši jak uvedeno shora, včetně umožnění přístupu k patentově chráněným technologiím jednotlivým tuzemským podnikům dotčeným spojením nemají pouze význam pro tyto samotné soutěžitele, ale jsou v konečném důsledku přínosem pro konečného spotřebitele.

Úřad po zhodnocení předložených podkladů dospěl k závěru, že pokud jde o zvýšení konkurenceschopnosti spojovaných podniků, včetně zachování a vytváření nových pracovních příležitostí (vytvoření nejméně 200 nových pracovních míst) včetně dalšího snižování ekologické zátěže v důsledku modernizace výroby, lze předpokládat, že dojde k racionalizaci výroby a ke zvýšení produktivity. Účastníkem řízení však nebylo prokázáno, čím by mohlo dojít ke zlepšení služeb pro tuzemské spotřebitele, neboť celkové snížení nákladů na základě koncentrace výroby, které umožní udržet a postupně i snížit ceny srovnatelných výrobků (tzv. úspory z rozsahu) a zvýšit dostupnost vysoce kvalitních výrobků širokému spektru odběratelů, se nemusí na trhu projevit, i když by se dalo předpokládat, že právě u „velkých“ soutěžitelů je největší předpoklad pro úspory nákladů (lepší dělba práce, rozpouštění fixních nákladů do jednotkové ceny apod.), které se projeví v konečné ceně. Proto Úřad stanovuje účastníku řízení splnění omezení a závazků uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí z důvodu nezbytné ochrany hospodářské soutěže s přihlédnutím k možným dopadům na konečné spotřebitele.

Za výhodu z makroekonomického hlediska lze považovat export zboží do zahraničí vzhledem k plánovaným dalším investicím do rozšíření výroby s očekáváním vývozu přírůstku výroby pro neočekávané podstatné zvýšení prodeje na trhu v České republice,

čemuž nasvědčuje i v podstatě velmi zvolna vrůstající objem poptávky tuzemského trhu, který je ve srovnání s plánovaným přírůstkem výroby nesrovnatelně nižší.

Pokud jde o rozvoj výzkumu a vývoje, koncentrace umožní spojení know-how a finančních prostředků, což může vést k vývoji a ke vzniku nových technologií a k inovaci stávající techniky. To se v konečném důsledku může projevit jako výhoda pro spotřebitele, neboť nové technologie zpravidla vedou ke zkvalitnění produkce a úspoře nákladů. Pozitivní dopady se mohou také projevit v oblasti ekologie zaváděním méně škodlivých technologií i úsporami energetických nákladů.

Posouzení dopadů spojení

Úřad se dále zabýval dopady tohoto spojení na hospodářskou soutěž ve vztahu k hospodářským výhodám, které účastník řízení uvedl, resp. prokázal.

V oblasti dodávek keramických obkladů a dlažeb dojde ke spojení nejvýznamnějších tuzemských výrobců. Úřad však při vymezení relevantního trhu přihlédl ke skutečnosti, že tento druh obkladových materiálů je zastupitelný jinými obkladovými materiály. Existuje tedy dostatečné množství jiných materiálů, v daném případě s možností použití pro konkrétní charakter prostoru, v němž je obkladový materiál použit, či požadovaného účelu, kterými lze pro téměř každé uvažované použití keramického obkladového materiálu tento nahradit bez výrazného navýšení ceny a bez změny charakteru prostor i změny užitné hodnoty těchto prostor. Dále tím, že neexistují téměř žádné bariéry vstupu nových soutěžitelů na trh, nemají spojovaní soutěžitelé na relevantním trhu odpovídající tržní sílu. Tyto skutečnosti s vazbou na omezení a závazky dané tímto rozhodnutím dle mínění Úřadu zabrání v pokusech spojujících se subjektů jednat na úkor spotřebitelů. V daném případě dospěl Úřad k závěru, že výhody spojení převažují nad újmou, která by mohla v důsledku spojení vzniknout.

K obdobnému výsledku dospěl Úřad i v případě dalších věcně vymezených trhů s tím, že na těchto trzích nedochází ke zvýšení dominantního postavení spojovaných subjektů a jejich postavení vyjádřené tržním podílem vzhledem k výše uvedeným skutečnostem (neexistence bariér vstupu na trh) neodpovídá jejich tržní síle.

Přesto však Úřad dospěl k závěru, že je nezbytné stanovit účastníku řízení plnění omezení a závazků uvedených ve výroku rozhodnutí s dobou platnosti 5 let od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to z důvodů ochrany hospodářské soutěže a ochrany zájmů konečných spotřebitelů.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 správního řádu lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Joštova 8, Brno, a to prostřednictvím odboru fúzí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Luboš Rybák
pověřený řízením odboru fúzí

Rozhodnutí obdrží:

- JUDr.Vladimír Koubek, advokát
  Advokátní kancelář, ul. 28. října 19
  370 04 České Budějovice, (právní zástupce účastníka řízení)